

Asia: VN/27681/2025

Lausuntopyyntö sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain kehittämistarpeiden arviomuistiosta

Lausunnonantajan lausunto

Kommenttinne arviomuistion luvusta 5 (Valvontalain 1 luku Yleiset säännökset)

Rajat ylittävät palvelut

Puolustusministeriö kiinnittää huomiota valvontalain 1 §:ään, jossa puolustusministeriön näkemyksen mukaan ei säädetä riittävällä tarkkuudella rajat ylittävistä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista. Kyseistä pykälää koskevien yksityiskohtaisten perustelujen mukaan kaikki Suomessa tapahtuva palvelun järjestäminen ja tuottaminen olisi lain soveltamispiirissä siitä huolimatta, toteutetaanko palvelu itsenäisesti vai esimerkiksi alihankintana kotimaassa tai ulkomailla. Valvontalaissa olisi puolustusministeriön näkemyksen mukaan perusteltua säätää tarkemmin siitä, milloin ja millä kriteereillä palvelu katsotaan Suomessa tuotetuksi ja valvontalain soveltamisalaan kuuluvaksi.

Rajat ylittävään terveydenhuollon palvelujen tuottamiseen liittyen nousee esille myös kysymys potilasvakuutuksen voimassaolon tarpeellisuudesta, jota kansallisessa lainsäädännössä edellytetään palvelujen tuottajalta. Valvontalain kehityksessä tulisi puolustusministeriön näkemyksen mukaan ottaa huomioon potilasvakuutuslainsäädäntö ja siellä annettu viranomaisohjaus, mukaan lukien etäpalvelut. Puolustusvoimien kannalta valvontalain soveltaminen ja potilasvakuutusten voimassaolo on varmistettava sotilaallisissa kriisinhallintaoperaatioissa sekä muussa ulkomailla tapahtuvassa toiminnassa.

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Puolustusministeriö pyytää varmistumaan siitä, etteivät terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 3 b §:n 1 momentti ja valvontalain 2 §:n 4 momentti ole ristiriidassa keskenään. Nato SOFA-sopimuksen IX artiklan 5:n kappaleen määräyksen katsotaan sisältävän vaatimuksen siitä, että lähettäjävaltion terveydenhuollon henkilöstölle annetaan oikeus hoitaa omia joukkojaan ilman, että heiltä edellytetään vastaanottajavaltion lainsäädännön mukaista

rekisteröintiä ja ammatinharjoittamisoikeutta. Hoidettavien piiri kattaa tarvittaessa myös Puolustusvoimien palveluksessa toimivat henkilöt.

Mikäli terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 3 b §:ssä tarkoitettu henkilö antaisi terveydenhoitoa Puolustusvoimien palveluksessa toimivalle henkilölle, valvontaviranomaisella olisi toimivalta valvoa terveydenhuoltoa antanutta organisaatiota, mutta ei sitä antanutta henkilöä. Puolustusministeriön näkemyksen mukaan valvontalain jatkokehittämisessä olisi syytä tarkastella valvontalain 2 §:n 4 momenttia ja tarpeen mukaan tarkentaa sitä niin, ettei vieraan valtion asevoimien taholta Puolustusvoimien palveluksessa olevalle henkilölle annettu hoito kuuluisi valvontalain soveltamisalaan.

Muuta

Puolustusministeriö pitää asiakas- ja potilasturvallisuuden turvaamisen perusteella tarpeellisena arviomuistion (s. 9) tavoin sitä, että valvontalain 28 §:ää sovellettaisiin myös terveydenhuoltohenkilöstöä vuokraaviin yrityksiin.

Kommenttinne arviomuistion luvusta 6 (Valvontalain 2 luku Palveluntuottajaa ja toimintaa koskevat edellytykset)

-

Kommenttinne arviomuistion luvusta 7 (Valvontalain 3 luku Palveluntuottajien ja palveluyksiköiden rekisteröinti)

Salassa pidettävä tieto

Valvontalain 14 §:n mukaan palveluntuottajien rekisteristä voidaan julkaista yleisen tietoverkon kautta henkilötunnusta lukuun ottamatta tiedot Suomessa toimivista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajista, palveluyksiköistä, vastuuhenkilöistä sekä palvelun asiakas- ja potilaskohderyhmästä. Säädöksen tarkoituksena on ollut palvella eri tahojen tiedonsaantia.

Puolustusministeriö pitää tärkeänä, että ennen julkisen tietopalvelun käyttöönottoa varmistetaan perustellusti siitä, mitä riskejä se voi luoda kansalliselle turvallisuudelle, kuten myös itse palvelun tietoturvallisuudesta. Puolustusministeriö pitää tärkeänä myös, ettei julkiseen tietopalveluun julkaista viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, jälj. julkisuuslaki) 24 §:n 1 momentin 10 kohdan mukaista salassa pidettävää turvallisuusluokiteltua tietoa tai muuta salassa pidettävää tietoa, jolla voi olla turvallisuutta heikentäviä liitännäisvaikutuksia.

Kommenttinne arviomuistion luvusta 8 (Valvontalain 4 luku Omavalvonta)

Omavalvonnan resurssit

Valvontalain 31 §:n 2 momentin mukaan Lupa- ja valvontavirasto (LVV) voi antaa tarkempia määräyksiä omavalvontasuunnitelman sisällöstä, laatimisesta ja seurannasta. Näiden määräyksien osalta puolustusministeriö kiinnittää huomioita siihen, että valtion järjestämisvastuulla olevat terveydenhuoltopalvelut voivat erota resurssien osalta huomattavasti hyvinvointialueiden

järjestämistä palveluista. Esimerkiksi Puolustusvoimien terveydenhuoltopalvelujen ja niiden omavalvonnan resurssit ovat huomattavasti niukemmat kuin hyvinvointialueilla. Puolustusministeriö pitää tarpeellisena tämän huomioon ottamista myös omavalvontasuunnitelmiin vaadittavissa sisällöissä.

Salassa pidettävä tieto

Puolustusministeriön näkemyksen mukaan omavalvonnan raportoinnin laajuudessa on otettava huomioon julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 10 kohdan nojalla salassa pidettävä turvallisuusluokiteltu tieto. Puolustusvoimat voi omavalvonnan osalta raportoida tietoja vain niiltä osin, kuin tiedot eivät ole edellä mainituin perustein salassa pidettäviä.

Kommenttinne arviomuiston luvusta 9 (Valvontalain 5 luku Viranomaisvalvonta)

-

Kommenttinne arviomuiston luvusta 10 (Valvontalain 7 luku Erinäiset säännökset)

-

Kommenttinne arviomuiston luvusta 11 (Valvontalain 8 luku Voimaantulo)

-

Kommenttinne arviomuiston luvusta 12 (Erinäiset kysymykset)

-

Muut kommenttinne arviomuistiosta

-

Palojärvi Pia
Puolustusministeriö

Lehtonen Outi
Puolustusministeriö